19 697

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

31 май, шанба, 1997 йил

Сотувда эркин нархда. № 117 (1634)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

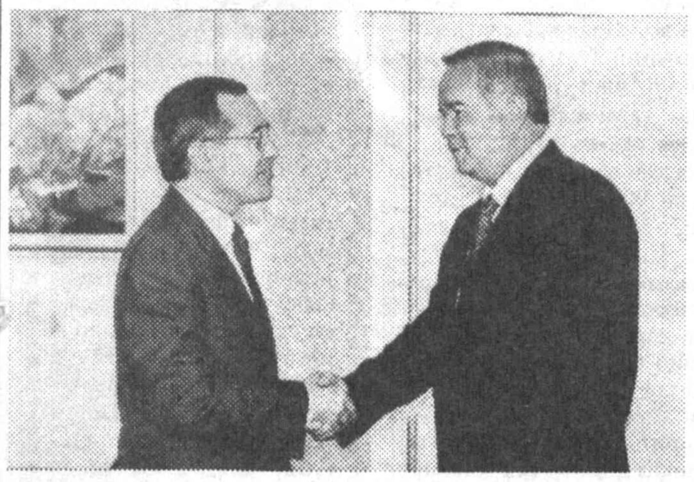

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 30 май куни Европа Тикланиш ва тараққиёт банки президентининг маслаҳатчиси ва бош иқтисодчиси Ник Стерн бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Европа Тикланиш ва тараққиёт банки ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари самарали йўлга қўйилганини қайд этди.

-- Ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш ҳар икки томон учун ҳам манфаатлидир, -- деди Ислом Каримов. -- Мақсадларимиз ҳамоҳанглиги ташкилотингиз раҳбари -- жаноб Жак Де Ларозьер Де Шампфюнинг Ўзбекистонга ташрифи чоғида янада яққолроқ намоён бўлди. Ташриф якунида у Ўзбекистонга сафари самарали бўлганини таъкидлагани ҳам бежиз эмас.

Президентимиз ушбу халқаро ташкилот вакилларининг мазкур ташрифи ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантиришга ҳисса қўшажагини қайд этди.

Ник Стерн Ўзбекистондаги барқарорлик, ислоҳотларни амалга ошириш жараёнининг изчиллиги Ғарб сармоядорларини тобора кўпроқ жалб этиш имконини бераётганини таъкидлади. Шу маънода Европа Тикланиш ва тараққиёт банки ҳам Ўзбекистон билан ўзаро алоқаларни янада кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратмоқда, деди Н. Стерн.

Мулоқот чоғида нефтни қайта ишлаш, енгил саноат, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхона тузиш, заводлар қуриш, кичик ва ўрта бизнесни, шунингдек, банк ва молия тармоқларини ривожлантириш борасида ўзаро ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш юзасидан фикр алмашилди.

Учрашувда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси В. Норов, ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бошқаруви раиси Р. Азимов иштирок этди.

Шунингдек, қабул чоғида Европа Тикланиш ва тараққиёт банкининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари И. Каваниши ҳозир бўлди.

* * *

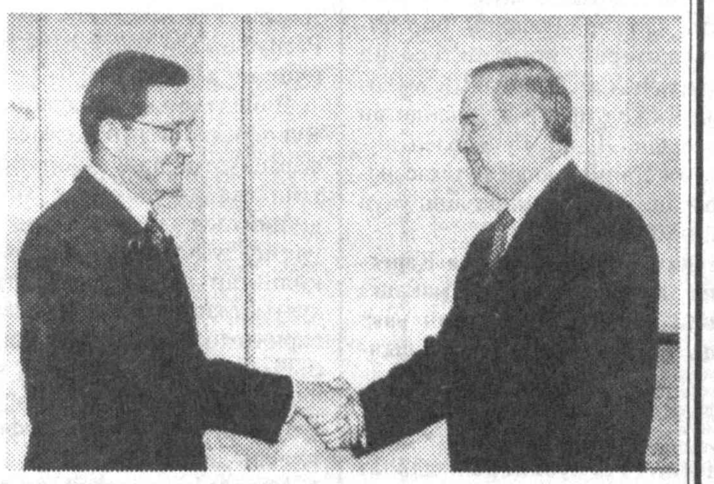

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 30 май куни Германиянинг иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт бўйича федерал вазири Карл-Дитрих Шпрангер раҳбарлигидаги делегация аъзоларини ҳам қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Германия ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик алоқалари ҳар томонлама ривож топаётганини қайд этиб, мазкур делегациянинг мамлакатимизга ташрифи ушбу алоқаларни янада кенгайтиришга ва уларнинг самарадорлигини оширишга хизмат қилажагини таъкидлади.

-- Биз Германияни стратегик ҳамкор сифатида кўришни истаймиз, -- деди Ислом Каримов жумладан, -- комил ишонч билан айтиш мумкинки, тобора мустаҳкамланиб бораётган ўзаро муносабатларимиз бунинг учун кенг имкониятлар очмоқда.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Қабул маросимида Бош вазир Ў. Султонов, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси В. Норов, ташқи иқтисодий алоқалар вазири Э. Ғаниев иштирок этди.

Қабул маросимида Германия Федератив Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Р. Биндзайл ҳозир бўлди.

(ЎзА).

СУРАТЛАРДА: қабул пайтидан лавҳалар.

А. ТЎРАЕВ
олган суратлар.

БЕЛГИЛАНГАН МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Наманган вилоятида пилла топшириш режаси бажарилди: қабул пунктларига 2050 тонна қимматли саноат хомашёси топширилди.

Ҳар қути қурт уруғидан ўртача 58 килограмм ҳосил олинди. Айрим хўжаликларда -- Наманган туманидаги «Ипакчилик», Косонсой туманидаги «Исфарон», Чортоқ туманидаги «Ойқирон» жамоа хўжаликларида ҳосилдорлик 70 -- 90 килограммга етди.

Шартнома мажбуриятлари бажарилганига қарамай, наманганликлар давлатга яна 300 тонна пилла топширишни мўлжаллашган.

(ЎзА).

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚЎМИТАЛАРИДА

ЎЗБЕКИСТОН САЙЁҲЛАР МАСКАНИГА АЙЛАНИШИГА ИШОНАМАН

Олий Мажлис Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раиси ўринбосари Иброҳимжон ЮСУПОВ билан суҳбат

-- Қўмитангиз Олий Мажлиснинг навбатдаги сессиясига қандай масалаларни киритишни мўлжалламоқда?

-- Хабарингиз бор. Мамлакатимиз парламенти 1991 йилда «Ташқи иқтисодий фаолият тўғрисида»ги Қонунни қабул қилган эди. Айни пайтда унга бир қанча қўшимча ва ўзгартишлар киритиш ниятидамиз.

-- Агар адашмасам, мазкур қонунга 1992 йилда ҳам айрим ўзгартишлар киритилган эди...

-- Бунга мутлақо табиий ҳодиса сифатида қарамоқ керак. Чунки мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамияти билан алоқалари тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Халқаро алоқаларга доир янги қонун ва ҳужжатлар қабул қилинаяпти, турли доирадаги конвенцияларга қўшилаяпмиз, қатор соҳалар бўйича битим ва шартномаларга имзо чекилаяпти. Булар эса табиийки, зудлик билан қонунларимизда ўз ифодасини топмоғи, тартибга солинмоғи лозим.

-- Янги қонунлар ҳам тайёрланаяптими?

-- Ҳа. Айни пайтда «Туризм тўғрисида»ги қонун лойиҳаси устида иш олиб бораяпмиз. Уни Олий Мажлиснинг навбатдаги сессияси кун тартибига киритишни режалаштирганмиз.

Мавриди келган экан, икки оғиз мазкур қонуннинг аҳамияти хусусида тўхталмоқчиман. Туризм аксарият мамлакатларнинг аллақачон асосий даромад манбаига айланганлиги ҳеч кимга сир эмас. Бу борада Ўзбекистоннинг ҳам катта имкониятлари борлигини унутмаслик керак. Бухоро, Хива, Термиз, Урганч, Самарқанд, Шаҳрисабз шаҳарларидаги тарихий обидаларни қайси европаликнинг кўргиси келмайди. Имом Бухорий, Термизий, Нақшбанд, Ғиждувоний ёки Замахшарийни қайси мусулмон зиёрат этишни хоҳламайди, бугунги замонавий Тошкентни кимнинг томоша қилгуси келмайди, дейсиз.

Мен бир кун келиб Ўзбекистон ҳам сайёҳларни ўзига жалб қиладиган асосий масканлардан бири бўлиб қолишига ишонаман. «Туризм тўғрисида»ги қонун лойиҳаси аҳамиятини ана шулар билан изоҳламоқ, таърифламоқ лозим.

-- Ўзбекистон Парламентининг жаҳон парламенти билан алоқалари хусусида нималар дея оласиз?

-- Ҳеч иккиланмасдан у тобора ривожланмоқда, мустаҳкамланмоқда, деб айтишим мумкин. Бу шунчаки айтилаётган гап эмас. Хабарингиз бор, яқинда Европа парламент делегацияси Олий Мажлисга ташриф буюрди, фойдали мулоҳазалар бўлди. Бир гуруҳ парламентимиз делегацияси яқинда Корея Республикасининг пойтахти Сеул шаҳрида бўлиб ўтган Парламентлараро иттифоқнинг 97-конференциясида иштирок этиб қайтдилар. ЕХҲТнинг Парламент Ассамблеяси билан ҳам яқин ҳамкорлик ўрнатганмиз. Бу саноқни яна давом эттиришимиз мумкин.

И. ХУДОЁРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲУҚУҚИЙ ТАЪЛИМНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА

Президентимиз Ислом Каримов ҳуқуқтартибот идоралари раҳбарлари, ҳуқуқшунос олимлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда аҳолининг ҳуқуқий маданиятини ошириш, юқори малакали ҳуқуқшунослар тайёрлаш ишини тубдан яхшилаш ва бошқа масалаларга алоҳида эътибор қаратган эди. Республика Адлия вазирлиги ана шу вазифалардан келиб чиқиб Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Европа Иттифоқи Комиссиясининг Техникавий ёрдамни мувофиқлаштириш Бюроси (Таъсис) билан ҳамкорликда кенг қамровли дастурни ҳаётга татбиқ этишга киришди. Бу дастур Европа сиёсати институти директори, таниқли ҳуқуқшунос олим, доктор Кетлин Мэлфлит раҳбарлигида ишлаб чиқилган бўлиб, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларида тажрибадан ўтказилган.

Кеча Адлия вазирлигида ана шу дастур муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлди. Унда Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон миллий маркази, Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти, республика Прокуратураси, Олий суд, Олий хўжалик суди, Тошкент юридик институти, Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро дипломатия университети, Ички ишлар вазирлиги академияси, халқаро ташкилотларнинг раҳбарлари ва вакиллари иштирок этди. Йиғилишни адлия вазири С. Мирсафоев бошқарди.

Йиғилишда иштирок этган Европа сиёсати институти директори Кетлин Мэлфлит дастурнинг мазмун-моҳиятини тушунтирар экан, бу борада айрим ўз фикрмулоҳазалари билан ўртоқлашди.

Йиғилишда ҳуқуқий давлат барпо этаётган мамлакатда ҳалол, пок, маданиятли, юксак малакали ҳуқуқшунослар тайёрлаш ва уларни қайта ўқитиш долзарб вазифалардан бири эканлиги, бу борада хорижий мамлакатлар, хусусан, Европа давлатлари тажрибасидан фойдаланиш, уларнинг ютуқларини ўрганиш муҳим аҳамият касб этиши таъкидланди.

Ш. КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

УШБУ СОНДА

2-бет

ЎЗБЕКИСТОН -- ҚОЗОҒИСТОН: ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

ҲОСИЛ КЎЗНИ ҚУВОНТИРАДИ

3-бет

БОЛАЛИГИМ, СЕНИ СОҒИНДИМ

4-бет

ШОИР НОМИГА ҚЎЙИЛГАН САЙЁРА

РУСТАМ -- БЕШ МИНУТИ КАМ ГРОССМЕЙСТЕР

ҲАМКОРЛИК

ЧИРЧИҚЛИКЛАР ДУНЁ БИЛАН ГАПЛАШМОҚДА

Замонавий уяли телефон алоқаси тармоғи илк бор Ўзбекистонда ташкил этилганига беш йилдан ошди. Бу хайрли ишни «Ўздунробита» Ўзбекистон -- Америка қўшма корхонаси бошлаб берган эди. Ўшандан буён ушбу энг қулай алоқа воситаси ишлаб чиқаришнинг турли соҳалари, бизнес олами, маиший хизмат тармоқларига жадал кириб бормоқда, мамлакатнинг янги-янги ҳудудларига ёйилмоқда.

Дастлаб «Ўздунробита» уяли алоқа тармоқлари янги коммутаторлар ва базавий станцияларни қуриш йўли орқали, асосан, йирик шаҳарларда барпо қилинган эди. Бугунги кунда Тошкент шаҳри ва республиканинг қатор вилоятлари марказларида истиқомат қилаётган 14 мингдан зиёд абонент бежирим ва қулай телефон аппаратларидан фойдаланмоқда.

Яқинда эса Чирчиқ шаҳрида ҳам «Ўздунробита» қўшма корхонаси билан ҳамкорликда уяли телефон алоқаси йўлга қўйилди. Бу ерда янги станция учун энг қулай жой -- 2-АТСнинг янги биноси танланган. Барча ускуналар қисқа муддатда монтаж қилинди. Станция ҳозирча 350 абонентга хизмат кўрсатмоқда. Келгусида абонентлар сони бир неча минг кишига етказилади.

Шуниси диққатга сазоворки, илгари ҳатто оддий телефон алоқаси етиб бормаган энг чекка қишлоқларда истиқомат қилувчи фуқаролар, хўжаликлар ва фермаларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари ҳам уяли телефондан фойдаланиш имконига эга бўлишди.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИҚТИСОДИЁТИМИЗ ТАЯНЧЛАРИ

«ЛАНТ-ТЕХНИК» — ДЕҲҚОН МАДАДКОРИ

Маълумки, қишлоқ хўжалиги соҳасини замонавий техника ва технологиялар билан таъминлаш, қўшма корхоналар ташкил этиб, рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш тармоқда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг муҳим омилларидан биридир.

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги тизимида бу борада талайгина ишлар амалга оширилмоқда. Бугунги кунда республика далаларида «Кейс корпорейшн» (АҚШ), «Массей Фергюссон» (Буюк Британия), «Лемкент» (Германия), «Дегания Спортерс» (Исроил) каби дунёга машҳур фирма ва компанияларда ишлаб чиқарилган машина-механизмларнинг юксак унум билан ишлаётгани ана шу саъй-ҳаракатлар самарасидир.

Деҳқонларимизнинг оғирини енгил қилиб, унга мададкор бўлаётган хорижий фирмалардан яна бири -- «Лант-Техник» ҳақида, эҳтимол, эшитгандирсиз. У Германиянинг йирик фирмаларидан саналиб, асосан, қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Айни пайтда «Лант-Техник» Европа, Осиё, Жанубий Америка ва Африка қитъасидаги юздан ортиқ мамлакатларга турли русумдаги замонавий озуқа ўриш комбайнларини етказиб бериб, сервис хизмати кўрсатмоқда. Бу юмуш билан 3,5 мингдан ортиқ дилер ва дистрибьютерлар шуғулланаётир.

Бундан бир неча йил аввал кўпгина корхоналаримиз мазкур фирма билан шартнома тузишга ҳаракат қилиб кўрган эди. Самара бўлмади. Чунки германиялик ишбилармонлар жаҳон бозорида мисқоллаб топган шон-шуҳратини ўйлашди, чоғи. Бироқ улар мамлакатимизга ташриф буюриб, қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаришнинг иқтисодий ва техникавий имкониятлари билан танишгач, ҳамкорлик қилишга рози бўлдилар. Шу тариқа 1996 йил бошида Тошкент вилояти, Зангиота туманидаги «Ускунақурувчи» очиқ турдаги акционерлик жамияти ва «Лант-Техник» фирмаси ўртасида қўшма шартнома имзоланди. Ўша йилнинг январь ойидан бошлаб эса бу ерда немисларнинг дунёга машҳур озуқа ўриш комбайни «Марал-125»ни йиғишга киришилди. Тез орада 42 та комбайн тайёрланиб, республикамиз далаларига чиқарилди. Бу агрегатлар бултурги мавсумда синовдан муваффақиятли ўтди. Гап шундаки, «Марал-125» ихчам, бошқарилиши қулай, меҳнат унумдорлиги эса юқори. Устига устак, ёнилғини кам сарфлайди, нобудгарчиликка деярли йўл қўймайди. Кабинаси бир ўриндиқли бўлиб, унда соат, радио, совутгич ва бошқа қулайликлар мавжуд. Ўриш пичоқларини алмаштириш учун бир неча дақиқа кифоя қилади, холос. Электрон аппаратлар эса комбайннинг қанча пичанни саранжомлаб, янчганигача кўрсатиб туради. Етти ўлчаб, бир кесишга одатланган немис ишбилармонлари ўзбек мутахассислари ва ишчиларининг маҳоратига, яъни, деталларни йиғишдек мураккаб ишни қойилмақом қилиб уддалай олишларига тан беришди. Бу ишонч эса ўтган йилнинг ноябрь ойида «Ускунақурувчи» очиқ турдаги акционерлик жамияти қошида «Лант-Техник-Тошкент» Ўзбекистон -- Германия қўшма корхонаси ташкил этишга туртки бўлди.

Бугунги кунда корхонада комбайнлар учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш борасида ҳам талай ишлар амалга оширилмоқда. Бухоро, Қашқадарё, Сирдарё ва Фарғона водийси вилоятларида эса уларга сервис хизмати кўрсатадиган марказлар ташкил этилган.

Шуниси диққатга сазоворки, қўшма корхонада ишлаётган ҳар бир киши ўз касбининг устаси. Улар мабодо мураккаб механизмлар ишдан чиққудек ёки бузилиб қолгудек бўлса, ўзлари қайта созлаб, таъмирлайди. Шу сабабли, Германиядан ушбу соҳа мутахассисларини жалб этишга ҳожат қолмади.

-- Замонавий қишлоқ хўжалиги машиналари билан рақобатлаша оладиган, ҳар жиҳатдан қулай ва бежирим комбайнларни ўзимизда ишлаб чиқараётганимиздан фахрланамиз, -- дейди йиғувчи уста Аброр Ашрафхонов. -- Бу нафақат мамлакатимиз, балки қўшниларимиз учун ҳам муҳим воқеадир. Негаки, эндиликда Марказий Осиё давлатларидан ҳам буюртмалар тушмоқда. Бу, албатта, зиммамизга катта масъулият юклайди.

-- Сир эмас, баъзи корхоналарнинг раҳбарлари иқтисодий қийинчиликларни рўкач қилиб, жамоани қулоғигача қарзга ботириб қўйишмоқда, -- суҳбатга қўшилди бош мутахассис Нуриддин Мирзаумаров. -- Бозор шароитида мавжуд муаммоларни биров четдан келиб ҳал қилиб бермайди-ку, ахир! Демак, фақат ишлаш ва изланиш керак. Ҳозирги кунда биз нафақат германиялик, балки бошқа мамлакатлардаги шу соҳанинг пешқадам ишбилармонлари билан ҳам алоқалар ўрнатаяпмиз. Бу машиналарни янада такомиллаштиришда қўл келмоқда. Тўғри, ҳозирча эҳтиёт қисмлар Германиядан олиб келинаяпти. Уларнинг нархи анча қиммат. Бу ҳол мижозларга бироз маъқул бўлмаётир. Шунинг учун уни тўла-тўкис ўзимизда ишлаб чиқаришимиз лозим. Шунда комбайнлар баҳоси ҳам арзонлашади. Шу мақсадда манфаатдор корхоналар билан ҳамкорликда дастлабки ишларни бошлаб юбордик. Имоним комилки, яқин йилларда биз ишлаб чиқараётган «Марал-125» комбайнлари деҳқонларимизнинг ҳақиқий мададкорига айланади.

Биз қўшма корхонада олиб борилаётган кенг кўламли ишларни кўриб, бунга қатъий ишонч ҳосил қилдик.

Фурқат САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЖИЗЗАХ ГИЛАМЛАРИ

Шу йилнинг май ойида Жиззах шаҳрида гилам ишлаб чиқарувчи «Ўтжиззахантеп» Ўзбекистон -- Туркия қўшма корхонаси иш бошлади. Туркиянинг тўқимачилар шаҳри бўлмиш антеплик Сефил Зени ва жиззахлик Мўмин Мансуров оилаларининг ўзаро ҳамкорлиги натижасида вужудга келган ушбу қўшма корхонада ҳозирда ҳафтасига 1500 квадрат метр гилам ишлаб чиқаришга эришиляпти. 7 та гилам тўқиш линияларида 2 хил ўлчамда (2х3 ва 2,5х3,5 метр) маҳсулот тайёрланмоқда.

Бугунги кунда қўшма корхонада 60 ишчи меҳнат қиляпти, тўқиш линиялари ўрнатган туркиялик мутахассислар уларга мана шу ускуналарда ишлашни ҳам ўргатишяпти. Ҳозирча маҳсулот ишлаб чиқариш учун зарур бўлган полипропилин Туркиядан келтирилмоқда. Жиззах корхоналаридан эса каноп ва пахта ипи олиняпти.

Кейинчалик қўшма корхонани янада кенгайтириб, бу ерда ип йигириш цехи ташкил этиш режалаштирилмоқда.

СУРАТЛАРДА: ип йигирувчи Норхол Мустафоева; тўқувчи Гулнора Рўзметова; туркиялик уста Иброҳим Дамир, қўшма корхона раҳбари Мўмин Мансуров ва тўқувчи Холида Сатторовалар гилам сифатини кўздан кечиришяпти.

Б. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН -- ҚОЗОҒИСТОН:

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов шу йил 2-3 июнь кунлари расмий ташриф билан Алматида бўлади. Бу давлатимиз бошлиғининг Қозоғистонга биринчи расмий ташрифидир, бинобарин ушбу ташриф билан боғлиқ барча маълумотлар Ўзбекистон жамоатчилигини қизиқтиришига шубҳа йўқ. Шу муносабат билан, биз Ўзбекистон Республикасининг Қозоғистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Носиржон Ёқубовга бир неча савол билан мурожаат қилдик.

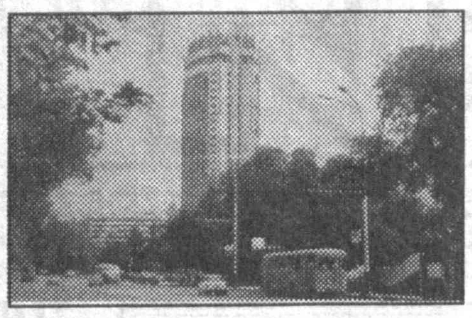

-- Носиржон Норович, аввало, энг муҳими тўғрисида: Ислом Каримовнинг Алматига ташрифидан нималар кутилмоқда?

--Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Қозоғистонга ташрифлари ҳамиша икки мамлакат ўртасидаги кўп томонлама ҳамкорликнинг долзарб масалалари билан боғлиқ бўлган. Маълумки, давлатларимиз ҳозир ўтиш даврини бошдан кечирмоқда. Бу даврнинг қийинчиликлари, аввало, шу билан изоҳланадики, жаҳон тажрибасида социалистик намунадаги тоталитар тузумдан бозор муносабатларига ўтиш ҳоллари кузатилмаган.

Иқтисодиёти эркин фаолиятга асосланган давлатлар ўртасидаги муносабатлар божхона иттифоқи, солиқ, ўзаро тўловлар ва шу каби бошқа жабҳалардаги ўзаро келишилган шартларга мувофиқ амалга оширилиши маълум. Бизнинг давлатларимиз ўртасидаги ўзаро муносабатлар масаласи эса, ўтиш даврида амалга оширилаётган ислоҳотлар берган имкониятга қараб ҳал этилмоқда.

Бу хусусда Қозоғистон оммавий ахборот воситалари якдиллик билан Президент Ислом Каримовнинг Қозоғистонга биринчи расмий ташрифи икки томонлама ҳамкорликни сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқади, демоқда.

-- Ўзбекистон -- Қозоғистон муносабатлари қандай ривожланмоқда? Ўзаро муносабатларни янада мустаҳкамлаш учун, сизнингча, қайси соҳаларга эътиборни кучайтириш зарур?

-- Қозоғистон -- Ўзбекистон муносабатларининг ривожи тўғрисида шуни айтиш кераккки, бу муносабатлар икки қардош халқ тарихий ҳаётининг барча соҳалари билан боғлиқдир. Шугина эмас, қўшни мамлакатлар халқларининг дўст бўлиб яшаши ҳаёт қонуни бўлса керак. Чунки бундай дўстлик, айниқса, эскириб қолган иқтисодий муносабатлар бузиб ташланиб, барча қийинчиликларга қарамай, янгича муносабатлар ўрнатилаётган пайтда ўз-ўзидан вужудга келмайди. Халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш йўлларининг қандайдир босқичларини белгилашга ҳаракат қиладиган бўлсак, биз ривожланган мамлакатлар деб аталган давлатларнинг тажрибасига мурожаат қилишимиз лозим. Яъни, аввало, ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорликни имкон қадар мустаҳкамлаш талаб қилинади. Ҳукуматлар, вазирлик ва идоралар, хусусий корхоналар даражасидаги ўзаро савдо-сотиқ учун кенг имкониятлар яратиш лозим бўлади.

Бу масалалар ўз ечимини топиши шубҳасиз, лекин бунинг учун ўзаро манфаатли иқтисодий интеграция йўналишидаги тараққиётнинг муайян босқичидан ўтиш керак. Бу йўналишда, айниқса, ягона иқтисодий маконнинг имкониятлари катта. Аста-секин тажриба орттириб бораётган бу макон келгусида мамлакатларимиз иқтисодиёти ва ишлаб чиқаришимиз тараққиёти йўналишларини белгилайдиган бўлиши лозим.

Чамаси, дарсликлар, ўқув дастурлари мазмуни ва тамойилларини бир-бирига яқинлаштириб, ягона иқтисодий макон доирасида халқ таълими маконини вужудга келтиришни ўйлайдиган вақт ҳам келди. Чунки бу жараён пировардида юқори малакали мутахассислар тайёрлашда ҳамкорлик қилиш учун зарур замин яратади.

- Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистоннинг ягона иқтисодий маконга асос солган кунидан буён ўтган вақт мобайнида қандай ишлар амалга оширилди?

-- Маълумки, Ўзбекистон Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси давлат раҳбарлари 1994 йилнинг 30 апрелида Чўлпонота шаҳрида ягона иқтисодий макон барпо этиш тўғрисидаги шартномани имзолаган эдилар. Шартномага аъзо давлатларнинг олий қонун чиқарувчи органлари томонидан тасдиқланган мазкур ҳужжат Марказий Осиёдаги уч давлат иқтисодий ҳамкорлиги учун мустаҳкам пойдевор бўлди.

1994 йил 8 июлда Алматида шартномада иштирок этувчи давлатларнинг ҳаётий муҳим манфаатларига мос келадиган бир қанча асосий ҳужжатлар қабул қилинди, давлатлараро кенгаш ҳамда унинг доимий ишчи органи -- қароргоҳи Алматида жойлашган давлатлараро ижроия қўмитаси ҳамда Марказий Осиё ҳамкорлик ва тараққиёт банки тузилди.

Давлатлараро кенгаш таркибида:

-- Ўзбекистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси Бош вазирлари кенгаши;

-- Ўзбекистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси ташқи ишлар вазирлари кенгаши;

-- Ўзбекистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси мудофаа вазирлари кенгаши ишлаб турибди.

Давлатлараро ижроия қўмитаси мувофиқлаштириш-маслаҳатлашув, фарзий-таҳлилий, ахборот олиш ва узатиш вазифаларини бажармоқда, шунингдек давлатлараро кенгаш ва унинг тузилмалари томонидан қабул қилинган қарорлар, давлатлараро ва ҳукуматлараро шартномалар ва битимларнинг бажарилишини назорат қилиб бормоқда. Шартномада қатнашувчи давлатлар ҳукуматлараро мутахассислар гуруҳларининг иши мувофиқлаштириб турилибди.

Мунтазам равишда давлат ва ҳукумат раҳбарлари, мудофаа ва ташқи ишлар вазирларининг учрашувлари ўтказилмоқда.

Давлатлараро ижроия қўмитаси, шунингдек, ишлаб чиқариш соҳасидаги интеграциядан бевосита манфаатдор бўлган корхоналар ходимларининг учрашувлари, кенгашларини ҳам уюштирмоқда.

Давлатлараро кенгаш фаолияти даврида давлат бошлиқларининг ўнга яқин учрашуви, бош вазирлар кенгашининг бешта мажлиси ўтказилди, бу учрашув ва кенгашларда уч давлат интеграцияси жараёнининг долзарб масалаларига таалуқли муҳим ҳужжатлар қабул қилинди. Турли тармоқ вакилларининг йигирмадан ортиқ амалий учрашувлари ташкил этилди. Жумладан, Бишкекда енгил саноат ходимлари, Тошкентда агросаноат мажмуи ходимлари, Алмати, Бишкек, Тошкентда соғлиқни сақлаш ходимлари учрашуви, Андижон вилоятининг Асака шаҳрида Ўзбекистон -- Жанубий Корея қўшма корхонаси «ЎзДЭУавто» ишлаб чиқараётган автомобиллар учун бутловчи узеллар ва деталларга буюртмаларни мувофиқлаштириш юзасидан Қозоғистон ва Қирғизистондаги йирик саноат корхоналари раҳбарларининг учрашуви ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси ўртасидаги иқтисодий интеграциянинг 2000 йилгача бўлган дастури ҳамда биринчи навбатда амалга ошириладиган сармоявий лойиҳалар Давлатлараро кенгаш фаолиятининг энг муҳим натижасидир. Мазкур дастур халқ хўжалигининг етакчи тармоқларини қамраган бўлиб, 50 дан ортиқ лойиҳани ўз ичига олади. Дастурдаги лойиҳаларни маблағ билан таъминлаш Марказий Осиё ҳамкорлик ва тараққиёт банки орқали амалга оширилади.

Марказий Осиё ҳамкорлик ва тараққиёт банки ҳозирнинг ўзидаёқ электр ҳисоблагичлар ишлаб чиқариш, Қозоғистонда табиий цеолит қазиб олиш ва қайта ишлаш, Қирғизистонда электр моторлар ҳамда газ сарфини ҳисоблайдиган асбоблар ишлаб чиқариш бўйича амалга оширилаётган лойиҳаларни маблағ билан таъминламоқда. Бу банкнинг Ўзбекистонда ҳам бир неча лойиҳани молиявий таъминлаши кутилмоқда.

Шартномада иштирок этувчи давлатлар электротехника саноати соҳасида меҳнат кооперацияси бошланди. Марказий Осиёда биринчи марта «Центразэлектрон» номли давлатлараро молия-саноат гуруҳи тузилди. Унга уч давлатдан ўттизга яқин корхона аъзо бўлиб кирган.

Анвар БОБОЕВ суҳбатлашди. (ЎзА).

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ФАЛСАФИЙ ТАФАККУР ВА ҲУҚУҚИЙ МАДАНИЯТ

Она Ватанимиз -- Ўзбекистон давлат мустақиллигини мустаҳкамлаш зарурати фуқароларда замонавий фалсафий тафаккур ва ҳуқуқий маданиятни шакллантириш ишини ўта долзарб вазифа сифатида олға сурмоқда. Шу йилнинг 20 май куни Ўзбекистон Президенти И. А. Каримовнинг республика ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, ҳуқуқшунос олимлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашуви бунинг яққол далилидир.

Ушбу масалалар ЎзФА И. Мўминов номидаги Фалсафа ва ҳуқуқ институтида 30 май куни бўлиб ўтган республика, анъанавий IV «Мустақил Ўзбекистон: фалсафа ва ҳуқуқ фанларининг долзарб муаммолари»га бағишланган илмий-назарий конференцияси дастуридан ўрин олди. Унинг ялпи мажлисида маънавият таркибида фалсафий тафаккурнинг ўрни, алгоритмлаштиришнинг, ҳозирги замон физикасининг фалсафий муаммолари ва бозор муносабатларини шакллантиришда ҳуқуқнинг аҳамияти, ҳуқуқ фани ва ҳуқуқий маданият мавзуидаги маърузалар тингланди.

Анжуман иштирокчилари шўъбаларга бўлиниб, мамлакатимизнинг турли вилоятлари, шаҳарларидан тўпланган, 160 га яқин файласуф ва ҳуқуқшунос олимлар, жумладан, ёш тадқиқотчилар, ўз тадқиқотларининг натижалари билан ўртоқлашдилар, муаммолар хусусида баҳс ҳамда мунозаралар юритдилар.

Конференция иштирокчиларининг иккита китобдан иборат маърузалари тўплами чоп этилди.

С. ҚУРБОНОВ, Н. ТОШЕВ.

«ФУТУРЕ» ТАЪЛИМ МАРКАЗИ

Яқинда Бухоро шаҳрида «Футуре» таълим маркази иш бошлади. У ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш, бошқариш тамойилларига асосан хўжалик фаолиятини амалга оширади. Ўқувчиларга банк, менежмент, маркетинг соҳалари бўйича малакали билим бериш марказнинг асосий мақсадидир.

Ўқув машғулотларини «ТАСИ S» дастури асосида Тошкентдаги «Бозор кўникмаларини ривожлантириш» марказида малакасини ошириб қайтган ўқитувчилар олиб боришяпти. Бизнес синфларига шаҳардаги турли мактабларнинг 9-синфини муваффақиятли тугатган иқтидорли болалар суҳбат асосида танлаб олинди. Айни кунда улар 130 нафардан ошди. Ўқитиш муддати икки йилга мўлжалланган.

Маннон ОТАБОЙ, «Халқ сўзи» мухбири.

СУЯК ИСРОФ БЎЛМАЙДИ

Навоий шаҳридаги паррандачилик ҳиссадорлик жамиятида қиймати 13 миллион сўмлик суяк уни ишлаб чиқарадиган завод фойдаланишга топширилди. Корхона завод туфайли анча-мунча емни тежайдиган бўлди. Қолаверса, энди четдан катта маблағ эвазига суяк уни олиб келишга чек қўйилади. Шу кунга қадар ҳар ойда икки миллион сўмга суяк уни сотиб олинган бўлса, эндиликда бу заводда кунига 3 тоннадан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Шу боис тухум ва парҳез гўшт таннархи анча арзонлашди.

Т. ЭШБОЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

МАВСУМ АРАФАСИДА

ҲОСИЛ КЎЗНИ ҚУВОНТИРАДИ

уни қисқа муддатларда йиғиштириб олиш ва 200 минг тонна уруғлик тайёрлашга шаймиз, дейишмоқда андижонлик ғаллакорлар

Кечагина кўзларимизни қувонтирган, мўл ҳосилдан нишона берган ям-яшил майсалар бугун мағзи тўқ бошоқларини зўр-базўр кўтарганича шабада оғушида оғир чайқалади. Меҳнаткаш, оқ кўнгил, меҳмоннавоз халқимизнинг ризқ-насибаси, Ватанимизнинг бебаҳо бойлиги у. Деҳқон қувончига тўлган ана шу пайкаллар ҳадемай комбайнлар, юк машиналари гулдуросига тўлади.

Андижонлик ғаллакорлар 70 минг гектар майдонда буғдойнинг «Юна», «Спартанка», «Скифянка» навларини парвариш қилдилар. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки ғаллакорлар бу йил мамлакатга 200 минг тонна уруғлик буғдой етказиб беришлари керак.

Хўш, вилоятда мавсум олди тайёргарлиги қандай бормоқда? Техника воситалари, ҳосилни пешма-пеш қабул қилиб олувчи омборлар, дон маҳсулотлари идоралари мавсумга шайми? Мухбиримиз ана шу саволлар билан мутасадди ташкилотларнинг раҳбарларига мурожаат қилди.

Абдусаттор ҒАНИЕВ, «Агромашсервис» ҳиссадорлик бирлашмаси раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати:

-- Ўриш комбайнлари, дон ташийдиган транспорт воситалари ва дон тозалаш механизмлари мавсумга тахт қилиб қўйилди ва уларнинг барчаси тегишли комиссиялар томонидан қабул қилиб олинди. Ўтган йили келтирилган ва ғаллакорларимиз жонига аро кирган 42 та «Кейс» комбайни ҳам мавсумга шай турибди. Бундан ташқари вилоятимизга яна 25 та ана шундай қудратли техника келтирилади.

Ғаллакорларимиз асосан уруғлик дон тайёрлайдилар. Кузда 4 минг гектар майдонга Краснодардан олиб келинган «Юна» навли буғдой сепган эдик. Ҳосилдорлиги 55--60 центнердан кам бўлмаган бу навни уруғлик учун ўзимизда олиб қолмоқчимиз. Деҳқонларимиз ўзларига билдирилган юксак ишончни оқлаш учун ҳар қачонгидан ҳам асдойдил меҳнат қилишди. Ҳосил чўғи ҳозирдан кўпчиликни қувонтирмоқда. Кам деганда 65 центнердан дон йиғиштириб олинади.

Ғаллакорлар меҳнатини муносиб баҳолаш мақсадида уруғчилик хўжаликларидан навли уруғларнинг сифатига мувофиқ супер элита учун товар донга белгиланган нархдан 300 фоизга, элита уруғ учун 200 фоизга, биринчи репродукцияли уруғ учун 100 фоизга оширилган нархлар бўйича харид қилишга рухсат берилди.

Айни пайтда биз чорва озуқа базаси яратиш ва ерлардан унумли фойдаланиш мақсадида дон ҳосили йиғиштириб олингандан кейин ерларни қисқа муддатларда тайёрлаб, 25 минг гектар майдонга маккажўхори, 2350 гектар ерга соя ўсимлиги, қолган пайкалларга сабзавот ва бошқа экинлар экишни режалаштирганмиз.

Ўтган йили Хўжаобод туманидаги Кўтарма пахта тозалаш корхонаси жамоаси бошоқли дон экинларидан бўшаган майдонларнинг бир қисмига иссиқхонада кўпайтирилган ғўза кўчатини ўтказишган эди. Катта даромад олган саноатчилар бу йил ҳам ўша тажрибани қўллашмоқчи.

Носиржон МАМАЖОНОВ, Асака дон маҳсулотлари корхонаси бошлиғи:

-- Вилоятимизга буғдойнинг серҳосил, дони қаттиқ «Скифянка» навидан 1000 тонна уруғлик келтирилган эди. Краснодардан олиб келинган бу нав, айтиш мумкинки, иқлимимизга тўла мос тушди. Ғаллакорларимиз ўтган йили гектаридан 55--60 центнердан ҳосил олдилар. Мутахассисларнинг фикрича экин агротехник талаблар даражасида парвариш қилинса ҳосилдорлик 70--80 центнерга етиши мумкин. Корхонамиз Асака, Марҳамат туманлари хўжаликларида етиштирилган ҳосилни қабул қилиб олади.

Жамоамиз тошу тарози, лаборатория, дон қабул қилиш пунктлари, омборхоналарни беками-кўст ҳозирладилар. Транспорт воситалари таъмирланди, синаб кўрилмоқда. Ғалла уруғчилиги бўйича бир ойлик ўқув машғулоти ташкил этдик.

Ғ. СОДИҚОВ, касаба уюшмалари вилоят бирлашмаси раиси вазифасини бажарувчи:

-- Вилоят ҳокимининг қарорига асосан комбайнчиларни, транспорт воситалари ҳайдовчиларини, ўрим-йиғимда ва дон ташишда банд бўлган бошқа ходимларни комбайннинг иш унумига, ўрим-йиғим сифатига, ҳосил нобудгарчилигининг қисқартирилишига қараб рағбатлантириш чоралари ишлаб чиқилди. Меҳнатга натура билан ҳақ тўлаш жорий этилди.

Бошоқли дон экинларидан энг юқори ҳосил олиб, 1-3 ўринларни эгаллаган туманларга биттадан енгил машина ажратилди. Бу автомобиллар мазкур тумандаги юқори ҳосилдорликка эришган хўжаликка берилади. Бундан ташқари учала туманнинг ҳар бирига Ўзбекистоннинг энг яхши сиҳатгоҳларига 100 минг сўмликдан имтиёзли йўлланма ажратилди. Шунингдек, энг юқори ҳосилдорликка эришган 3 та хўжаликка вилоят ҳокимлигининг бюджетдан ташқари жамғармаси ҳисобидан 100 минг сўмдан мукофот ажратилди. Ҳар бир тумандан бир нафардан энг илғор комбайнчи ва звено бошлиғини тақдирлашга биттадан телевизор ва биттадан гилам ҳозирлаб қўйилган. Бир сўз билан айтганда, йиғим-теримга андижонликлар шай турибдилар.

«Халқ сўзи» мухбири О. ШОДМОНАЛИЕВ ёзиб олди.

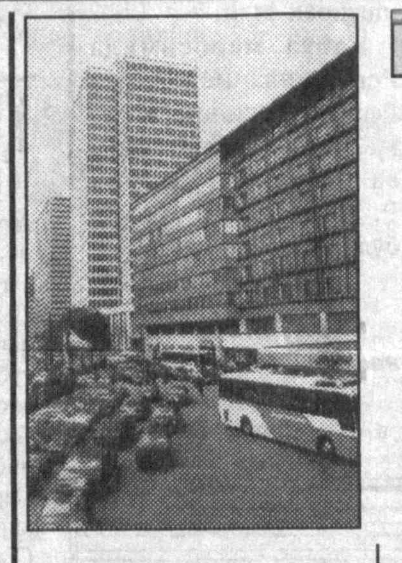

БИЗ ВА ЖАҲОН

АЛОҚАЛАРИМИЗ РИВОЖИ

Республикамиз олимлари бир неча йилдан буён Япониянинг ҳукуматга тегишли бўлмаган «Ниппон» ва «Сасакава» тинчлик жамғармаси мутахассислари билан мунтазам ҳамкорликни йўлга қўйган.

«Ниппон» жамғармаси таълим тизимини ислоҳ қилиш, экологик муаммоларни бартараф этиш, фан ва маданият соҳаларини ривожлантиришга кўмаклашса, «Сасакава» жамғармаси эса давлатлар тараққиётига хизмат қиладиган халқаро, ижтимоий ва тадқиқот лойиҳаларини қўллаб-қувватлашни фаолиятининг асосий йўналиши этиб белгилаган.

Яқинда ушбу халқаро жамғармалар делегацияси мамлакатимизда бўлиб, турли вазирлик, ташкилот ва муассасаларда учрашув ўтказди. Ўзбекистонда юз бераётган иқтисодий ислоҳотлар жараёни билан танишди.

Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институтида бўлган мулоқотлар муҳим ва самарали бўлди. Олимлар ўзбекистонлик ҳамкасбларига Жанубий-Шарқий Осиёда рўй бераётган иқтисодий ва ижтимоий жараёнлар ҳамда уларнинг минтақа хавфсизлигини таъминлашдаги ижобий таъсири ҳақида гапириб берди. Бу борада ўзаро фикр алмашилди. Меҳмонлар Ўзбекистоннинг минтақада тутган ўрнига юксак баҳо бердилар. Ҳамкорлик алоқаларининг муҳим жиҳатларини белгилаб олдилар.

Делегация аъзоси, профессор Хакамада биз билан суҳбатда бўлиб Ўзбекистон ҳақидаги таассуротларини қуйидагича ифодалади:

-- Мен мамлакатингизда уч кун бўлдим. Бироқ, юртингизда ислоҳотлар тез суръатларда олиб борилаётганини ҳис этдим. Бу ерда ўзим учун янги, қизиқарли жиҳатларни кашф этдим. Ўзбекистон илмий салоҳияти билан мақтанса арзийди. Мутахассисларингиз билан ҳамкорлик қилиш менга қувонч бағишлайди. Биргаликдаги саъй-ҳаракатларимиз эса изсиз кетмайди.

Албатта, бўлиб ўтган учрашув ва суҳбатлар ўзбек ва япон тадқиқотчилари ўртасидаги алоқаларнинг бир бўлаги, холос. Бундай учрашувларнинг кенг тус олиши эса республикамиз равнақига хизмат қилади.

А. ТОШЕВ, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти илмий ходими.

***СУРАТЛАРДА:** Токио шаҳридан лавҳалар (ЎзА).*

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

САЛБИЙ ТАЪСИР КЎРСАТАДИ

***ЛОНДОН.** Буюк Британия ташқи ишлар вазири Дерек Фэтчетт журналистлар билан суҳбатда Исроил ҳукуматининг Фаластин Мухториятига қарашли ҳудудларда яҳудийлар учун янги турар-жойлар қуриш ҳақидаги режаларини ўзгартирмаётгани Яқин Шарқдаги тинчлик жараёнига салбий таъсир кўрсатади, деб фикр билдирди.*

Д. Фэтчетт яқин кунлар ичида Яқин Шарқ бўйлаб сафарга чиқади ва Миср, Иордания, Сурия, Ливан, Исроил ва Фаластинда бўлади.

«МАРШАЛЛ ПЛАНИ»ГА 50 ЙИЛ ТЎЛДИ

***ГААГА.** АҚШ Президенти Билл Клинтон расмий ташриф билан Нидерландияда бўлди. Бу ерда Б. Клинтон «Маршалл плани»га 50 йил тўлиши муносабати билан ўтказилаётган ва анъанага айланиб қолган АҚШ-Европа Иттифоқи саммитида иштирок этди.*

Маълумки, «Маршалл плани» 1947 йил июнь ойида АҚШ Давлат котиби Жорж Маршалл томонидан ишлаб чиқилган бўлиб, унда иккинчи жаҳон урушидан кейин Европани сиёсий ва иқтисодий ривожлантириш тадбирлари белгилаб чиқилган эди.

ПАРЛАМЕНТНИНГ ДАЪВАТИ

***СИНГАПУР.** Филиппин парламенти мамлакат Президенти ва ҳукумат аъзоларини Хитой денгизи жанубидаги оролларда АҚШ ҳарбий базасини қуриш учун розилик беришга даъват қилди. Маълумки, мазкур оролларнинг сиёсий мавқеи ва ҳудудий тобелиги ХХР билан Филиппин ўртасида турли баҳслар пайдо бўлишига сабаб бўлаётир.*

ФУҚАРОЛАР ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

***ВАШИНГТОН.** АҚШ ҳукумати Сьерра-Леонеда ҳарбий тўнтариши рўй бергани туфайли, бу ердаги Америка фуқароларини кўчиришга қарор қилди.*

АҚШ Давлат департаменти вакили Жон Дингернинг маълум қилишича, Сьерра-Леонедан америкаликларни олиб чиқиш учун бу ерга «Кирсерж» номли йирик десантчилар кемаси юборилган.

КЎМАК БЕРИШ НИЯТИДА

***ДУШАНБЕ.** БМТ Бош котибининг инсонпарварлик тадбирлари бўйича ўринбосари Ясуши Акаши расмий ташриф билан Тожикистонга келди. Я. Акаши Тожикистон ҳукумати раҳбарлари билан мазкур мамлакатга инсонпарварлик ёрдами кўрсатиш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилди.*

(ЎзА).

1 ИЮНЬ — ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КУНИ

БОЛАЛИГИМ, СЕНИ СОҒИНДИМ

Сурункали ёмғирли кунлардан сўнг ҳавонинг яна исиши, қуёшнинг уюмлаб нур сочиши бир қадар димиққан замин бағрини яйратиб юборди. Кечагина салқин ҳаводан зериккан одамлар-у, жонзотлар бугун яна соя-салқинга уради ўзларини. Боқиб кўз қувонади — олам яшил кўйлакли, яшил дуррачали, малоҳатли санамга ўхшайди. Еру кўкда гуллар атри-ю, қушлар базми. Радиодан Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, хушовоз хонанда Юлдуз Усмонова қўшиғи эшитилади:

Ёмғирларни ичгим келади,
Тупроқларни кечгим келади,
Кенгликларни қучгим келади,
Болалигим, сени соғиндим.

Чиндан-да болалик ҳайрат салтанати. Унинг фуқаролари ҳасад, ғийбат, бир-бирини кўролмаслик каби иллатлардан бутунлай бегона. Фақат самимийлик билан кун кўрадилар. Ушбу фикрни суҳбатдошларим — турли касб эгалари ҳам тўла эътироф этишди.

Патхулла Исматуллаев, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, олий ўқув юртлари Бош бошмқармаси бошлиғи:

— Республикамизда болалар ҳимояси истиқлолдан сўнг изчил йўлга қўйилди. Уларни оилада, боғчада, мактабда тарбиялаш дастурлари ишлаб чиқиляпти. Зарур қўлланмалар, фан дарсликлари ўзбек тилида янгидан ёзилиб чоп этилмоқда. Азалий урф-одатларимиз қайтадан тикланиб, кичкинтойлар руҳига сингдирила бошланди. Янги шаклдаги таълим муассасалари, иқтидорли ўқувчилар синфи, махсус фанлар чуқур ўргатиладиган боғчалар, мактаблар, банк синфлари ташкил этилди. Лицей, коллеж ва гимназияни тугатган ўқувчиларнинг 80-90 фоизи ҳеч бир қийинчиликсиз олий ўқув юртларига жойлашишяпти. 1997-98 ўқув йилидан барча олий ўқув юртлари қошида лицейлар очиш назарда тутилган. Бу олий таълимда узлуксиз таълим тизимини жорий этишга ёрдамлашади. Институт ва университетлар у ёқда турсин, боғча ва мактаб ҳаётига компьютерларнинг кириб келишини бундан ўн йил аввал тасаввур ҳам қилолмасдик. Ўтказилаётган турли мусобақа, кўрик-танлов, олимпиадалар болалар билимини ошириш ва дунёқарашини кенгайтиришга йўналтирилган. Куни кеча «Соғлом авлод учун» халқаро давлатга қарашли бўлмаган хайрия жамғармаси, Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, «Авлод» матбуот, нашриёт ва реклама маркази, Успенский номидаги мусиқий мактаб ташаббуси билан «Санъат ғунчалари» республика танлов-фестивали бўлиб ўтди.

Кези келганда шу нарсани айтмоқчиманки, ёзувчи, шоир, рассом ва кино ижодкорлар ҳамкорликда болалар учун яхши-яхши асарлар яратишса. Баъзан телевидениеда болалар учун берилаётган концертлар, суҳбатлар ва мультфильмларни томоша қилиб кўнглим тўлмайди, нимадир етишмаётганга ўхшайверади назаримда. Бу мазкур кўрсатувларнинг мазмунан бўшроқ, саёзроқлигидир балки. Мультфильмлар нуқул чет элники ёхуд собиқ иттифоқники. Нима ўзимизда уларга тенглашадиган асарлар ярата олувчи ижодкорлар йўқми? Гўрўғли, Кунтуғмиш, Алпомиш каби тарихий қаҳрамонларнинг рамзий ҳайкалларини яратиш пайти келмадимикан?

Хуллас, гап ҳам, қилинадиган ишлар ҳам кўп. Биз фарзандларимизни тўғри тарбиялаб, етук инсон қилиб етиштириш асносида миллий, мустақил демократик давлатимиз пойдеворини адл тиклаган бўламиз.

Хосиятхон Нажмиддинова, республика гинекология ва акушерлик илмий-текшириш институти шифокори:

— Чет эллик ишбилармонлар фабрика ёки завод қурмоқчи бўлишса, аввало ишни қурилиш мўлжалланаётган ҳудуднинг тупроқ қатламини текширишдан бошлашади. Шунингдек, теварак-атрофда қандай иншоотлар бор-йўқлиги, оқар сув ҳавзасининг яқин-йироқлиги, ҳавонинг тоза, мусаффолиги ҳам алоҳида эътиборга олинади. Натижада қурилган бино мустаҳкам, иш бериш қуввати кучли бўлади. Демоқчиманки, болалар ҳақида ғамхўрликни улар туғилмасдан аввал бошлаш керак. Бунинг учун, энг биринчи навбатда, оналар соғлиғини таъминлаш тақозо этилади. Ҳомиладорликнинг илк кунларидан бошлаб шифокор кўригидан ўтиш, унинг кўрсатма ҳамда маслаҳатларига қатъий риоя қилиш, витаминли ва тез ҳазм бўладиган овқатлар истеъмол этиш керак бўлади. Афсуски, қишлоқларда яшовчи аёллар бунга умуман амал қилишмайди. Устига-устак, жуда оз фоизни ташкил этса-да, аёлларда бир йилда икки марта фарзанд кўриш ҳоллари учраб турибди. Оқибатда она камқон, касалманд, бола эса нимжон.

Тўғрисини айтганда, бозор муносабатларига ўтиш даври қийинчиликларига қарамай давлатимиз оналар ва болалар ҳақида катта ғамхўрлик қилаяпти. Бунга мисол қилиб, оналар ва болалар санаторийлари, профилакторийлари, она ва бола марказларини келтириш мумкин. «Соғлом авлод учун» орденининг таъсис этилишини агар таъбир жоиз бўлса, болаларни ҳимоя қилиш ва ҳар томонлама камолга етказиб тарбиялашнинг комплекс дастури деб атаган бўлардим. Унда ахлоқ-одоб, таълим-тарбия, эл-юртни, аждодларимизни улуғлаш, миллий ва умуминсоний маданият, жисмоний-маънавий камолот мужассам. Кўпчилик буни ҳозиргача фақат тиббий соҳага тегишли деб билади. Ваҳоланки, у бутун жамиятимизга, ҳар биримизга дахлдор. Биргалашиб ҳаракат қилмасак, кўзланган мақсадга эриша олмаймиз.

Ҳафиза Шарофхўжаева, радиожурналист:

— Болалик энг покиза фасл. Болалар қалбига эзгу ва тўқ уруғлар экмоқ биз катталар учун ҳам фарз, ҳам қарз. Агар эсласангиз, шўролар даврининг «Ҳамма яхши нарсалар болаларга» деган шиори бўларди. Афсуски, у шунчаки хўжакўрсинга бўлиб, амалда ҳеч нарса қилинмасди. Фақат истиқлол туфайли замон ўзгарди. Мустақилликнинг биринчи куниданоқ, болалар — келажагимиз эгаларига эътибор, меҳр-муҳаббат қаратилди. Уларнинг соғлом вояга етишлари, илм олишлари, касб-ҳунар ўрганишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Айтмасам дилим куяди: ҳукуматимиз болалар ҳақида тинмай жон куйдираётган бир пайтда айрим ота-оналарнинг бунга бепарво муносабатда бўлиши ташвишли, айни пайтда кечирилмайдиган ҳолдир. Улар фарзандларини назоратсиз қолдириб, ўз ҳолига ташлаб қўйишган. Мактабга бораяптими-йўқми, ўзлаштириши қандай, ўртоқлари ким, қаерларда юрибди, мутлақо иши йўқ. Кейинги пайтларда «боламиз бинойидек пул топиб, бизни боқаяпти», — деб мақтанувчилар ҳам кўпайиб қолди. Суриштирсангиз «пултопар бола» — мактаб ўқувчиси, дарсни ташлаб, бозорда майда олибсотар бўлиб юрибди-да. Кўнглимни кемириб, тинчимни бузаётган яна бир нарса — Меҳрибонлик уйларида тарбияланаётган болалар тақдиридир. Тўғри, улар давлатимизнинг паноҳида, еярдан, ичардан камчилиги йўқ. Лекин ота-она меҳри, бағри тафтини ҳеч бир бойлик билан ўлчаб бўлмайди. Болалар чиндан ҳам етим бўлса, бир нави эди-я. Афсуски, кўпчилигининг ота-онаси тирик. Ундайларга қўнғиз боласини оппоғим, типратикан юмшоғим дейишини эслатиб ўтмоқчийдим. Жониворлардаги фарзандга бўлган меҳр уларда ҳам топилсайди...

«Халқ сўзи» мухбири Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА ёзиб олди.

Сиз мамлакатимиз табиий бойликларини кўз қорачиғидек асраб-авайлашни истайсизми? Рўзғорингиздаги газ ва сув учун кетадиган харажатларни тежашни-чи?..
Унда марҳамат қилиб
"СУВЖИҲОЗГАЗ"
Ўзбекистон-Хитой қўшма корхонасининг
хўжалик ва саноат учун мўлжалланган ҳар хил турдаги
"Дўстлик" маркали
газ ва сув
ўлчагич асбобларидан фойдаланинг.
Бизнинг маҳсулотлар ҳам сифатли, ҳам арзон.
Мурожаат учун манзилимиз: Ҳамза тумани, "Элбек"-26.
(Чкалов метроси яқинида, 9 қаватли уйнинг 1-қаватида жойлашган.)
Тел.: 96-70-94, 96-53-71. Факс 96-06-87.

АПИФЕН

мушак оғриқларини қолдирадиган ишончли, самарали восита.
Кунига уч маҳал 1-2 таблеткадан.
Шаҳар дорихоналарига мурожаат қилинг.

"КАФОЛАТ ИНВЕСТ" БОШҚАРУВЧИ КОМПАНИЯСИ
ХУСУСИЙЛАШТИРИШ ИНВЕСТИЦИЯ ФОНДИ
DAROMAD Plus
бир дона акция нархи 100 СЎМ
ҳар бир акция 600 СЎМ актив билан таъминланган
ШОШИЛИНГ: ХИФ "Даромад Плюс" акциялари Халқ банки ва Турон банкининг ҳамма шохобчаларида сотилмоқда. Биржа манзили: Тошкент шаҳри, Правда Востока кўчаси, 8-уй, "Биржа Маркази", 18-хона. Тел.: 320746, ички-300.
ХИФ "Даромад Плюс" акциялари фойдали ва ишончлидир.
07.01.97 йил 460-сонли лицензия.

Ўзбекистон телерадиокомпанияси республика телевидениесининг жамоаси «Ёшлик» студиясининг режиссёри М. Мирзааҳмедовга онаси

ТОШБИБИ аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзтелерадиокомпанияси маъмурияти Республика телевидениеси «Ахборот» дирекцияси муҳаррири Нурилло Остоновга онаси

Бодом ТУРСУНОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Алоқа вазирлигига қарашли «Ўзбектелеком» концерни жамоаси концернинг етакчи муҳандиси

Маҳмуд МИРЗАРАҲИМОВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Абдулла Қаҳҳор номидаги Республика сатира театри жамоаси театр артисти, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Турдибек Содиқовга онаси

Зарҳолхон ХУДОЙБЕРДИЕВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.30 «Ҳафтанома».

*

8.30 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Вобкентлик хонанда». 9.00 «Замин фидойилари». Тележурнал. 9.30 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Шоҳсанам». Хоразм Давлат қўғирчоқ театрининг спектакли. 10.55 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». 11.20 «Истиқлол чашмалари». Фильм-концерт. 11.55 «Бола бошидан...». Мактабгача тарбия масалалари. 12.30 «Бировнинг хати». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Эркатой». 18.20 «Ўзбекнинг дарвозаси». Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади. 18.35 Катталар учун эртак. 18.50 «Катта танаффус» янгиликлари. 19.05 Хиванинг 2500 йиллигига. «Меҳр макони». 2-қисм. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «Минг бир қўшиқ». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Козим Қаюмов. 22.00 Ёзув столидан репортаж. 22.20 Теннис. «Челенджер» Халқ-аро турнири. 22.40 «Морена Клара». Телесериал. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.25—00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.35 «Спорт қитъаси». 18.45 «Ғайритабиий олам». 19.00 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур. 19.20 «Услуб». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.15 «Кинонигоҳ». 22.15 Кундалик. 22.25 «Бебаҳо лаҳзалар». 22.40 «Спорт қитъаси». 23.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 00.10— 00.20 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

*

17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Кругозор». Тележурнал.

*

21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Евровидение-97» қўшиқлар танлови. 1-қисм. 22.40 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Фарғона — олтин водий», «Болакайлар орзуси». 23.00—23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар анонси. 18.50 «Мультикарусель». 19.05 Эълонлар. 19.10 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.35 «Дидар». 20.00 Эълонлар. 20.05 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал. 20.55 «Самшобло». Грузия Мустақиллиги кунига. 21.15 «Сўз—сизга». 21.30 «Авторейд». 21.40 «Ракурс». 22.10 «Спорт-тайм». 22.40 «Ҳар соҳадан бир шингил». 22.55 «Аёл». 23.20—23.30 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Катта танаффус» янгиликлари. 8.55 Биржа ва банк хабарлари. 9.15 «Морена Клара». Телесериал. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Излаган имкон топар».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 «Абитуриент-97». Она тили. 11.00 Инглиз тили.

*

11.30 «Дорбозлар». Қўқон шаҳридаги дорбозлар ва қўғирчоқ театрлари фестивали. 11.55 «Пўлат тулпорлар». 12.25 «Доира оҳангида». Фильм-концерт. 12.45 «Мутлоқ устунлик билан». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун. «Бизнинг мактаб». 18.35 ЎзТВ хазинасидан. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Футбол. Франция-98. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «Оҳанглардан таралган меҳр». Бастакор Толибжон Содиқов. 21.40 Н. Норқобилов. «Қуёши ботмайдиган юрт». Видеофильм. 1-қисм. 22.35 Теннис. «Челенджер» Халқ-аро турнири. 23.00 «Замон». 23.10 «Япония ҳақида ҳикоялар». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.20 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.50 «ТВ плюс...» 19.05 «Нафис мажлислар». 19.15 «Мусиқий шарҳ». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Акс». 21.20 «Спорт қитъаси». 21.45 «Авлодимиз». 22.15 Кундалик. 22.00 «ТВ плюс». 22.25 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.35 «Кинонигоҳ». 00.05—00.15 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30—8.00, 17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Инжиқ Мурод», «Узунқулоқ дўст». Мультфильмлар.

*

21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Евровидение-97» қўшиқлар танлови. 2-қисм. 22.45 «Келгинди». Телефильм. 23.00—23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар анонси. 18.50 «Мультикарусель». 19.05 «Сен ҳақингда ва сен учун». Ахборот-дам олиш дастури. 19.20 «Солиқлар ҳақида сабоқлар». 19.35 «ТВ IV каналида «Немис тўлқини». 19.55 Эълонлар. 20.00 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал. 20.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 21.20 «Истеъдодлар ва мухлислар». 21.50 «Бумеранг». Жаҳон атроф муҳитини муҳофаза қилиш кунига. 22.20 Эълонлар. 22.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 23.15—23.25 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 4

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Қувноқлар даврасида». 8.50 ЎзТВ хазинасидан. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 9.40 «Муқаддас манзил». Публицистик кўрсатув. 10.00 Янгиликлар. 10.05 Болалар учун. «Компьютер сабоқлари».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 «Абитуриент-97». Математика. 11.00 Янги алифбони ўрганамиз. 11.30 «Ассалом, япон тили».

*

12.10 «Мис тоғ бекаси». Бадиий фильм. 13.30 «Инсон ва замин». Тележурнал. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Беодоб бола». Мультфильм. 18.20 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...». 18.25 «Замон билан ҳамнафас». 18.40 Дилнавоз садолар. 19.00 «Сир». 19.10 «15 дақиқа спорт ҳақида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Маънавият». Фольклор-этнографик ансамблларининг «Зилол» телефестивали. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 21.20 Дилнавоз садолар. 21.35 Бухоро — 2500. «Бухорои Шариф». 22.00 «Автоолам». 22.15 Теннис. «Челенджер» Халқ-аро турнири. 22.40 «Морена Клара». Телесериал. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.20—00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.35 «Классик куйлар кечаси». 18.55 «Спорт қитъаси». 19.05 «Дойче-Велле» тақдим этади... 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.10 «Кинонигоҳ». 22.40 Кундалик. 22.50 «Ҳуқуқ ва мажбурият». 23.00 «Зерикмай десангиз». 23.10 «Спорт қитъаси». 23.30 — 00.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30—8.00, 17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Игорь Моисеев балети». Мусиқий телефильм. 22.40 «Нафосат олами». Телефильм. 23.00—23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Чашма». 20.00 «Спортлото». 20.10 Эълонлар. 20.15 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал. 21.05 «Ҳуқуқ ва бурч». 21.25 «Парвоз». 21.55 «Автосалтанат». 22.05 «Мезон». 22.25 «Нафосат гулшани». 22.55 «Экстремал ўйинлар». 23.45—23.55 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ўзбекистон бойлиги». 8.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 9.15 «Морена Клара». Телесериал. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Фарзанд — умид юлдузи».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 «Абитуриент-97». Физика. 11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.

*

11.30 «Умидларнинг этагига осилиб...». Т. Жўра. 12.10 «Оловуддиннинг сеҳрли чироғи». Бадиий фильм. 13.30 «Оламни асранг». Жаҳон атроф муҳитини муҳофаза қилиш куни. 14.00 Янгиликлар. 14.05 — 15.15 ЎзТВ хазинасидан. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 1-қисм.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Кўзгудаги акс». Фототанлов. 18.25 «Олтин мерос». Қаюм ота Азимов. 18.35 «Катта танаффус». Телеўйин. 18.55 «Меҳрим сизники». Гулчеҳра Жўраева. 19.15 «Омонлик тилаймиз». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Юзма-юз». 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Инсон манфаатлари йили». 21.20 «Олтин мерос». Мумтоз наволар. 21.35 «Одобнома». 21.45 Н. Норқобилов. «Қуёши ботмайдиган юрт». Видеофильм. 2-қисм. 22.40 Теннис. «Челенджер» Халқ-аро турнири. 23.10 «Билиб қўйган яхши». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Футбол. Ўртоқлик учрашуви. «Афросиёб» (Самарқанд) — ГФР. Олимпия терма жамоаси. 00.40 Тунги тароналар. 00.50—00.55 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам. 9.20 «Спорт қитъаси». 9.30 «Ғайритабиий олам». 9.45 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур. 10.05 «Услуб». 10.10 «Бебаҳо лаҳзалар». 10.20 «Нафис мажлислар». 10.30 «Мусиқий шарҳ». 10.40 «Акс». 11.00 «Авлодимиз». 11.15 «ТВ плюс...» 11.30 Фортепиано дуэтлар фестивали. 2-қисм. 11.50 «Ҳуқуқ ва мажбурият». 12.00 «Зерикмай десангиз». 12.10 «Кўнгилга пайванд». 12.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 13.10—14.40 «Кинонигоҳ».

* * *

18.00 Кундалик. 18.10 Бугун пайшанба дастурида. 18.15 Эълонлар. 18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.40 «Сувости дунёси». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «7 дан 70 гача». 21.25 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 21.45 Кундалик. 21.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.10 «Кинонигоҳ». 23.50 «Спорт қитъаси». 00.10—00.20 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30—8.00, 17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Акаиро». Мультфильм.

*

21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Хартдаги уй». Бадиий фильм (АҚШ). 22.55 «Тошкент лавҳалари». Телефильм. 23.00—23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.55 «Айчурек». 20.25 «02» тўлқинида. 20.40 Эълонлар. 20.45 «Эльдорадо». Телесериал. 21.15 «Жаҳон дурдоналари». 21.45 «Каталог». 21.55 «Эллада». 22.20 «Исроилга саёҳат». 22.40 «Интерспорт». 22.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 23.15 — 23.25 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Олтин мерос». Мумтоз наволар. 8.40 «Юзма-юз». 9.00 Болалар учун. «Мучал тўйи». 9.20 «Ишбилармон». 9.35 «Фан фидойилари». Устозни хотирлаб... 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Олов дамини даф этиб...»

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 «Абитуриент-97». Биология. 11.00 Немис тили.

*

11.30 «Дельфин нидоси». Бадиий фильм. 13.05 «Маърифат» видеоканали. 14.00 Янгиликлар. 14.05—15.15 ЎзТВ хазинасидан. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 2-қисм.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Нима учун?». 18.25 «Хуш келибсиз!». 18.40 «Эртага — шанба». 18.55 Бизнес ҳафта якунлари. 19.05 «Синфдош». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Йигит омон бўлса». 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисод алифбоси». 21.30 «Ривоят». 21.40 «Қалб гавҳари». 22.00 Теннис. «Челенджер» Халқ-аро турнири. 22.20 «Тақдим». 22.25 «Морена Клара». Телесериал. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Футбол. Ўртоқлик учрашуви. «Дўстлик» (Тошкент вилояти) — ГФР. Олимпия терма жамоаси. 00.40 Тунги тароналар. 00.50—00.55 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам. 9.15 «Кўзмунчоқ». 9.35 «Ҳавас ТВ». 9.55 «Қўшиқлар жилоси». 10.10 «Жозиба». 10.25 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 10.50 Видео—«О». 12.25—12.55 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Даракчи». 18.10 Эълонлар. 18.15 «Бор экан-да, йўқ экан...» 18.30 Дилором наволар. 18.40 «Телевидение ва театр». 19.00 «Ханда дўкони». 19.20 «Бугун кино оқшомида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Сизлардан ишорат». Мусиқий дастур. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.05 «Кинонигоҳ». 22.40 Ёшлар дастури: «XXI аср авлодлари». «Спорт қитъаси». «Камолот». 23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 00.15—00.25 «Даракчи».

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30 — 8.00, 17.20 — 20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Шаҳрисабз». Манзарали телефильм.

*

21.00 — 21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Пойтахтимиз меҳмонлари». Чарльз Ансбакер. 21.50 «ТЭФИ-97». Телевидение соҳасида касб бўйича мукофотларнинг топширилиш тантаналари. 23.00 — 23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Умид чечаклари». 20.00 «Олам ва одам». 20.25 «Қанотлар». 20.45 Эълонлар. 20.50 «Эльдорадо». Телесериал. 21.20 «Бу бўстон аро». 21.50 «Латофат». 22.10 «Уй остонадан бошланади». 22.40 «Чинор». 23.10 «Кузги вернисаж». 23.30 Араб эстрадаси. 23.50 — 24.00 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Фароғат опа». 9.00 «Морена Клара». Телесериал. 10.00 «Шоҳруҳ клуби». 10.30 Болалар учун. «Орзу».

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

11.00 «Ватанпарвар». 11.25 «Ҳамшира-97». 11.45 «Ёшлар билан». 12.25 «Жавоҳирлар маликасига ҳужум». Бадиий фильм. 13.55 «Халқ ижодиёти». Қодир Раҳим. 14.25 «Қўшиғим, жон қўшиғим». 14.55—15.55 «Маънавият» видеоканали.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Совға». 18.20 «Ранглар жилоси». 18.30 «Машрабхонлик». 18.50 «Сиз севган қўшиқ». 19.05 «Ҳайрат». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Рақслар гулдастаси». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Ўзбекистоннинг янги тарихи». 21.30 Дилнавоз садолар. 21.40 «Бизнес-академия». 22.00 Диққат, премьера: Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 36-қисм. 22.35 Теннис. «Челенджер» Халқ-аро турнири.

«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури:

23.00 «Мусиқий саёҳат». 23.20 «Раисбек». Бадиий фильм.

II

9.00 «Бор экан-да, йўқ экан...» 9.15 Дилором наволар. 9.25 «Телевидение ва театр». 9.45 «Ханда дўкони». 10.05 «Сизлардан ишорат». 10.35 Ёшлар дастури: «XXI аср авлодлари». «Спорт қитъаси». «Камолот». 11.20 «Кинонигоҳ». 12.50—13.50 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Даракчи». 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.30 «Кўзмунчоқ». 18.50 «Кулги дарғалари». 19.10 Дубляж. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Олтин кент». 20.10 «Жозиба». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар.

«Шанба оқшоми».
Дам олиш дастури.

21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 21.25 «Спорт қитъаси». 21.50 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.10 Видео—«О». Патрик Суэйзи «Йўлбарс» лақабли киши» мело-драмасида. 23.50—24.00 «Даракчи».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

17.55 — 22.45 Россия жамоат телевидениеси.

*

22.45 Эълонлар. 22.50 «Янги қасоскорлар». Телесериал (Англия). 23.40 — 23.55 «Кўқонлик уста». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика». 9.20 Кинонинг олтин асри. «Уч мушкетёр». Бадиий фильм. 2-серия. 10.50 Эълонлар. 10.55 Шанба эртаги. 11.55 «Спектаклдан сўнг». 12.20 «Учувчи шифокорлар». Телесериал. 13.05 — 13.25 Корейс тилини ўрганамиз.

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.55 «Шанба оқшомида». 20.05 «Рақслар қанотида». 20.35 Эълонлар. 20.40 Кинонинг олтин асри. «Кондор». Бадиий фильм. 22.10 «5 дақиқа ўзинг учун». 22.15 «Салом, Франция!». 22.45 «Чинсен». 23.30 «Бу ажиб дунё». 23.50 — 24.00 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Бугун якшанба дастурида». 8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 9.10 «Цирк! Цирк! Цирк!» 9.40 «Мультолам». 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 11.00 «Болалар дунёси». 11.15 «Бэмбининг болалиги». Болалар учун фильм. 12.30 «Пойинтарсойинтар». 12.40 Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 36-қисм. 13.15 «Соҳибжамол ва Маҳлуқ». Мультфильм. 2-қисм. 14.00 «Умид учқунлари». 14.20 «Катта танаффус». Телеўйин. 14.40 «Келгуси ҳафтада». 14.55 «Мусиқа салтанати». 15.15 «Қотиллик пайида». Бадиий фильм. 12-серия. 16.05 «Жараён». 16.20 «Эгиз қўшиқлар». 16.40 Ўзбекистон спорти. 16.55 «Турфа олам». 17.10 «Уч қирол жанги». Бадиий фильм. 5-серия. 18.00 «Тақвим».

*

18.10 Кўрсатувлар тартиби. 18.15 «Ҳамёндаги мўъжизалар ёки...» 18.30 «Баҳодир Шоҳ Зафар». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 1-қисм. 19.15 «Туҳфа». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Бир ўлка-ки». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 «Бу мунис лаҳзалар». 21.25 «Шахс ва баҳс». 21.50 «Келгуси ҳафтада». 22.05 «Менинг ҳам ўз овозим бор». 22.25 Теннис. «Челенджер» Халқ-аро турнири. Финал. 22.55 Эълонлар. 23.00 «Ҳафтанома». 23.30 Тунги сеанс. «Унта негр боласи». Бадиий фильм. 1-серия. 00.30 Тунги тароналар. 00.40 «Тақвим». 00.50—00.55 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Боланинг тили...» 9.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 9.45 Болажонлар экрани. 11.00 «Табиат шифохонаси». 11.10 «Мухлис ТВ-2». 11.25 «Умрбоқий мерос». 11.40—13.20 Видео—«О».

* * *

18.00 «Даракчи». 18.10 Эълонлар. 18.15 «Боланинг тили». 18.30 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.45 «Табиат шифохонаси». 18.55 «Умрбоқий мерос». 19.10 «Мухлис ТВ-2». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Қонун ҳимоясида». 20.10 Киноконцерт. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 «Мафтункор чеҳралар». 21.30 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.45 Видео—«О». 23.45 «Мувозанат» — келгуси ҳафта тақвими. 24.00 «Мухлис ТВ-2». 00.15—00.25 «Даракчи».

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

17.10 — 21.55 Россия жамоат телевидениеси.

*

21.55 Эълонлар. 22.00 «Янги қасоскорлар». Телесериал (Англия). 22.50 — 23.15 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». 9.30 «Парле ву франсе?». 10.00 «Эртакларнинг сеҳрли олами». 11.40 «Жонли сайёра». 12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 12.10 Эълонлар. 12.15 Киносалон. «25 центлик танга». Бадиий фильм. 14.15 «Мусиқий Олимп». 14.35 «Афоня». Бадиий фильм. 16.10 «Шу куннинг мавзуси». 16.25 Кундузги сеанс. «Қутқариш командаси». Бадиий фильм.

*

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Менинг кўчам». 19.20 «Яхши дегани нима-ю ёмон дегани нима». 19.40 «Телеташриф». 20.00 «Сенинг вақтинг». Ёшлар учун дастур. 20.20 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари. 20.50 «Иштирок этувчилар». 21.20 Эълонлар. 21.25 Киносалон. «Регтайм». Бадиий фильм. 23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

ЁРУҒ ХИЁБОН

ШОИР НОМИГА ҚЎЙИЛГАН САЙЁРА

У Давид Қуғултинов деб аталади. Эркин Воҳидов айтган бу янгиликни эшитиб ҳайратландим

Истеъдод барибир истеъдод. У трактор ҳақида шеър ёзган тақдирда ҳам нимаси билан дир, зилол сув, гул кўркини мақтаган, севги бобида қоғоз қоралаган нўноқ, ҳиссиз ижодкордан ажралиб туради. Тўғри, талант ҳар нарсага ўз кучини сарф қилавермайди, унинг ёркин ўй-ғоялари бўлади. Бироқ ҳаёт ҳаёт-да. Сен ўша орзу-хаёлларни амалга ошуви учун ҳам баъзида қисмат елкангга юклаб қўйган зил-замбил сангни енгил дейишинг, бу билан келажак ниятларга эришув учун ҳимоя чизиғини тортишинг мумкин. Нега мен бундай деяпман? 50-- 60-йиллар адабиётининг забардаст вакиллари кўнглида оғир тошдай чўкиб ётган оғриқ -- Ватан ва миллат қайғуси эди. Мен бу ўринда совет тузуми кўланкаси остида қолган барча ўлкалар ижодкорларини назарда тутаяпман. Адабиёт сарҳад билмайди, фақат миллий характер касб этиши мумкин. Расул Ҳамзатов, Қайсин Кулиев, Мустай Карим, Давид Қуғултинов, Чингиз Айтматов, Андрей Вознесенский, Эркин Воҳид, Абдулла Ориф, Тулепберган Қаипбергенов сингари забардаст шоир ва ёзувчилар ижодидаги давр чиғириғидан омон қолган тирик дард замирида инсонни эрк ва ўзликка қайтувига бўлган олий интилишни сезиш мумкин.

Бугун Ўзбекистонда қадрини билган ҳар бир одам миллатнинг эрки ўзига қайтганини умумбашарий ҳодиса сифатида англайди ва ғурурланади. Ижод аҳли учун эса эркин сўз айтиш, тобеликдан ҳоли яшаш, халқни ҳур кўришдан ўзга саодат бўлмаса керак. Юртимизда адабиёт, санъат ишига алоҳида эътибор мавжуд. Маърифий йўриқлардан пойдевор тиклаган мамлакат ва халқ оралиғида эзгулик ришталари тортилади. Ўзбек ўқувчилари орасида кўплаб мухлисларга эга, юртимизга нисбатан ҳурмати чексиз, қалмиқ элининг забардаст ва дардчил фарзанди Давид Қуғултиновнинг 75 йиллик юбилей тўйида севимли шоиримиз Эркин Воҳидов ҳам иштирок этиб қайтди. У киши машҳур шоирга юртбошимизнинг қутлов хати ва совғаларини топширди. Шу ўринда қалмиқ китобхонлари мамлакатимиз Президентининг адабиёт ва санъат аҳлига нисбатан чексиз ҳурмат билан қарашига яна бир бор ишонч ҳосил қилдилар. Мазкур юбилей муносабати билан Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидов шундай деди:

-- Давид Қуғултинов 50-йилларнинг охири, 60-йиллар бошида катта тўлқин билан адабиётга кириб келди. У дардчил шоир. Инсоннинг қалбини тушуниш, авайлаш кераклиги ҳақида донишмандлик билан сўз айтган ижодкор. Уни бутун дунёда танишади. Жаҳон астрономлари томонидан қайд этилган кичик сайёра ҳам Давид Қуғултинов номи билан аталди, яъни, Давид Қуғултинов деган сайёра бор. Ижодидаги баркамолликни фаолиятида ҳам кўриш мумкин. Ўзбекистонни жуда севади. Халқимизни алоҳида меҳр билан ардоқлайди. Тошкент бағри иссиқ шаҳар эканлигини эътироф этади. Ғафур Ғулом, Зулфия, айниқса, Шароф Рашидовга юксак эҳтиром билан қараган. Улар шоирнинг энг қадрдон дўстлари эдилар. Шоир маънавиятни юксак қадрлаётган, ўз зиёлиларини эъзозлаётган Президентимиздан миннатдор. Беғубор ва соф кўнгил шоир юртимизда содир бўлаётган барча жабҳалардаги ижобий ўзгаришлардан шод эканлигини яширмади. Рости, рўйи заминдаги қувонч ва ташвишларни иқтидор эгалари ўз юрагида олиб юради.

-- Шоирнинг юбилей кечаси қай тарзда ўтди?

-- Барча республикалардан таниқли ижодкорлар қатнашди. Инсоний туйғулар, улуғ тушунчалар илдиз отган қалб эгаси, етук истеъдодга йиғилганлар алоҳида ҳурмат бажо келтиришди. Байрам кайфиятида ўтган кеча адабиёт айёмига айланди, десам хато қилмайман.

-- Сизни у ерда қандай ҳолатлар ҳаяжонга солди?

-- Шоир анча кексайган. Йилларнинг заҳмати, машаққатли ижод, ўтган даврдаги қизил тузумнинг изтироблари ҳам ўз таъсирини ўтказган... Мени тўлқинлантирган томони шундаки, кечада Президентимиз табригини ўқиб берганимдан сўнг, у киши ўрнидан туриб кетди. Шу пайтгача ўриндиқда ҳам суяб туришганди. Кўзларида халқа ёш билан менинг ёнимга келиб юртбошимизни жуда қаттиқ ҳурмат қилиши, у кишидан бениҳоя мамнун эканлигини қайта-қайта таъкидлади. Йиғилганлар олдида юртимиз ва меҳнаткаш халқимиз, Президентимиз ҳақида илиқ ва самимий эҳтиромга тўлиқ гапларни баён қилди. Йиғиндан сўнг Расул Ҳамзатов билан суҳбатлашиб ўтирдик. Даврада Қалмиқистон Президенти Кирсан Илюмжинов ҳам иштирок этди. У Халқаро шоҳмот федерациясининг ҳам президенти. Расул Ҳамзатов Тошкентда ўтган энг яхши дамларини хотирлади. Кирсан Илюмжинов Тошкентнинг Қибрайида студентлик вақтида шоҳмот турнирида қатнашганлигини гапириб, бу ерга келиш режасини билдирди. Ўзбекистон нафақат улуғ олимлар, шоиру ёзувчилар юртигина эмас, балки шоҳмот ватанига айланаётганини айтди. Барча адиблар, зиёлиларнинг бизнинг мамлакатимизга жуда яхши муносабат билан қараши, ҳавас қилиши яна бир бор кўз ўнгимда намоён бўлди. Мен ижод ва яратувчиликнинг қадрига етадиган, инсон манфаати улуғланаётган юртда яшаётганлигимдан ғурурга тўлиб қайтдим.

Миллатларнинг буюклиги юраги ланғиллаб ёниб турган истеъдодли шоирлари тимсолида ҳам кўринади. Шеърият уммонида ўз сарҳадларини кашф қилган талантлар доимо инсон ва ҳаёт деган тушунчалар оралиғида беҳаловат яшайдилар. Улар қайси қитъа, қайси давлатда бўлмасин бир-бирини тез илғайдилар, дил билан сўзлашадилар. Башарият кўнглининг тилмочи улар. Шоирга кўп нарса керакмас. Эли озод, юрти тинч, подшоси халқпарвар мамлакатимизнинг келажагини бунёд этаётган халқнинг куйчиси бўлишдан ўзга саодат йўқ деб ўйлайман. Ҳур ва адолатли мамлакатдагина ижод аҳли эъзозланади ва шу юртда бошқа халқнинг қалам соҳибларига нисбатан ҳам эзгу ниятлар билан қаралади.

Қўчқор НОРҚОБИЛ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ШОҲМОТ

РУСТАМ -- «БЕШ МИНУТИ КАМ ГРОССМЕЙСТЕР»

Шоҳмот бўйича навбатдаги Ўзбекистон чемпионати аввалгиларидан бу сафар бир қатор гроссмейстерларни ўзига жалб этганлиги билан фарқ қилди. Табиийки, бу чемпионат нуфузининг ошишига, мухлислар қизиқишининг ортишига олиб келди. Шунингдек, Ўзбекистон чемпионатлари тарихида бу йил илк марта гроссмейстерлик нормаси белгиланди.

Шоҳмотсеварларнинг тахминига кўра чемпионатда халқаро гроссмейстерлар Александр Ненашев ва Сайдали Йўлдошев муваффақият қозониши керак эди. Лекин... Дастлабки турда бу икки гроссмейстер бир-бирига қарама-қарши дона суриб, дурангга келишишди. Натижада дастлабки партияларда муваффақиятли дона сурган Владимир Егин пешқадамлик қила бошлади. У деярли сўнгги тургача мавқеини бўшаштирмади. Сўнгги турда эса Егин билан боғлиқ ўйин узоқ йиллар эсланиб юрадиган Ўзбекистон шоҳмоти тарихидаги воқеага айланди. Чунки 17 ёшли истеъдодли шоҳмотчимиз Рустам Қосимжонов ушбу партияда ғолиб чиқиб, иккинчи марта гроссмейстерлик талабини бажарди. Шоҳмотсеварларимизга яхши маълумки, Рустам бундан бир неча ой муқаддам Францияда ўтказилган йирик халқаро турнирда муваффақиятли дона суриб, кучлилар сафидан жой олган ва гроссмейстерликнинг биринчи талабини бажарган эди. Ўзбекистон чемпионатида у иккинчи бор шундай талабни бажариш имкониятига эга бўлди. Бунинг учун Рустам 13 та партияда 10 очкони қўлга киритиши лозим эди. Сўнгги тур олдидан ёш шоҳмотчимиз В. Егин билан бирга 9 очкога эга бўлди ва пешқадамлар ўзаро дона суришди. Партия давомида имкониятлар деярли тенг борди, томонларнинг узоқ ўйлашлари натижасида охир-оқибат ҳар иккиси ҳам цейтнот ҳолатига тушиб қолишдики, бундан Рустам Қосимжонов унумли фойдаланди. Шундай қилиб ёш шоҳмотчимиз нафақат иккинчи марта гроссмейстерлик талабини бажарди, балки 17 ёшида Ўзбекистон чемпиони деган юксак унвонга сазовор бўлди. У халқаро гроссмейстеримиз Сайдали Йўлдошевдан сўнг иккинчи ўзбек гроссмейстери бўлиши учун яна бир марта талабни бажариши керак. Шоҳмотчилар тили билан айтганда эндиликда Рустам Қосимжонов «беш минути кам гроссмейстер»дир.

Ўтган йилги чемпион Сайдали Йўлдошев бу сафар ўз имкониятлари даражасида ўйнолмади. У бор-йўғи 7,5 очко жамғариб, бешинчи ўринни эгаллади. В. Егин каби 9 очко жамғарган халқаро гроссмейстер Александр Ненашев қўшимча имкониятларга кўра учинчи ўрин билан кифояланди. Дмитрий Қаюмов ва Тоҳир Воҳидов 8 тадан очкога эга бўлишиб, 4—5-ўринларни ўзаро баҳам кўришди.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТИЛСИМ

СИЗ ҚАНДАЙ УХЛАЙСИЗ?

... Осмонга қараб дейсизми? Чалқанча, ё чап, ё ўнг ёнбошда ухлайсиз. Нега одамлар бунақа турли-туман ҳолатларда дам олишади?

Бу тилсимот неча минг йилларки, одамзотни ўйга толдиради. Аксарият кўпчилик бу сирларнинг мағзини топишга уринади. Инсон руҳиятидан келиб чиқиб, биз юқорида санаб ўтган вазиятлар ҳақида дунё руҳшуносларининг айрим мулоҳазаларини келтирмоқни лозим кўрдик.

Фаранг руҳшуносларининг кузатувларига қараганда, агар одам қорни билан ётса, демак, уни шахсий ва иш фаолияти билан боғлиқ кўнгилсизликлар қийнаяпти. Ғужанак бўлиб ухлайдиганларни эса ёлғизлик азоблар экан. Осмонга қараб ётадиганлар мағрур ва иродаси мустаҳкам, ўз ниятлари йўлида курашадиганлар тоифасидан бўлса, бошини буркаб ухлайдиганларни тушкунлик эзармиш. Ёстиқ қучоқлаб ётадиганлар эса ҳақиқий муҳаббатга муҳтож кишилар саналаркан.

Ўнг ёнбоши билан дам оладиганларнинг ўз ишига ишончи бўлса, чап ёнбошидагилари эса ижодга кўнгил қўйган кишилар ҳисобланармиш..

Ҳайрон бўляпсиз-а? Булар энди руҳшуносларнинг кўп йиллик кузатувлари меваси-да.

Раъно РАСУЛОВА,
шифокор.

«АСАКА» БАНКИ

Марказий қароргоҳ: Тошкент ш., Нукус кўчаси, 67

Телефон: 55-67-85 Факс: 54-06-59
СВИФТ: ASBKUZ22 РЕЙТЕРС: ASBU

«АСАКА» банкининг жойлардаги бўлимлари

Бўлимлар номи	Манзилгоҳи	Телефон
Тошкент вилояти	Тошкент ш.	243978
Автотранспорт бўлими	Тошкент ш.	568429
Андижон вилояти	Андижон ш.	264104
Асака	Асака ш. Андижон вил.	23505
Бухоро вилояти	Бухоро ш.	244238
Жиззах вилояти	Жиззах ш.	43487
Қашқадарё вилояти	Қарши ш.	33763
Навоий вилояти	Навоий ш.	30387
Наманган вилояти	Наманган ш.	26679
Самарқанд вилояти	Самарқанд ш.	217703
Сирдарё вилояти	Гулистон ш.	282888
Сурхондарё вилояти	Ангор ш.	22651
Фарғона вилояти	Марғилон ш.	370953
Қўқон	Қўқон ш.	35897
Хоразм вилояти	Урганч ш.	61930
Қорақалпоғистон	Нукус ш.	73675

ҲАР БИР МИЖОЗНИНГ ЎЗ ВАЗИФАСИ БОР

УЛАРНИНГ КЎПЧИЛИГИНИ ҲАЛ ҚИЛИШДА ЁРДАМ БЕРАМИЗ

- *миллий ва хорижий валюталарда ҳисоб рақамларини очиш*
- *кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун маблағ (кредит) бериш (миллий ва хорижий валютада)*
- *пул маблағлари ва қимматли қоғозларни эътимодли (ишончга асосланиб) бошқариш*
- *халқаро стандартлар асосида банк операцияларининг барча турлари бўйича ҳар томонлама хизмат кўрсатиш*
- *мутахассислар маслаҳати*

ВАКИЛ БАНКЛАР

- *Дойче Банк (Франкфурт)*
- *Берлинер Банк (Берлин)*
- *Коммерц Банк (Франкфурт)*
- *Корея Ексчейнс Банк (Сеул)*
- *Корея Фест Банк (Сеул)*
- *Кредит Свисс (Цюрих)*
- *Юнион Банк оф Свитцеланд (Цюрих)*
- *Чейз Манхэтен Банк (Нью-Йорк)*
- *Банк оф Нью-Йорк (Нью-Йорк)*
- *Сити Банк (Нью-Йорк)*
- *ABN Амро Банк (Амстердам)*
- *Барклайз Банк (Лондон)*
- *Брюссельз Ламберт (Брюссель)*
- *Сакуро Банк (Токио)*

КАФОЛАТ БЕРАМИЗ

- *Барқарорлик*
- *Махфийлик*
- *Ҳисобларнинг аниқлиги ва ўз вақтида бажарилиши*
- *Малакали банк хизмати*

БИЗЛАРДА НАҚД ПУЛ МАСАЛАСИДА ҲЕЧ ҚАНДАЙ МУАММО ЙЎҚ. ҲАР БИР МИЖОЗ БИЗ УЧУН МУҲИМ ВА ЎЗИГА ХОСДИР.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 36-37-85;
Иқтисодиёт 36-36-65, 36-07-94;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳаррирят 33-10-28;
Эълонлар 36-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0298, 40.290 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Рустам АЗИМОВ томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир—Г. Йўлдошева.
Навбатчи — Қ. Норқобил.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Режапов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 22.20 1 2 3 4 5 6